

OBČINA ANKARAN
Jadranska cesta 66
6280 Ankaran - Ancarano

OBČINSKI DELNI NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB NESREČI ZRAKOPLOVA V OBČINI ANKARAN

Verzija 1.0

	ORGAN	DATUM	PODPIS
Izdelal	ZAME MAJA JENKO s.p.	20.12.2024	Zame Maja Jenko s.p. Prapretno 23. a, 1430 Hrastrnik tel.: 041 957 861 davčna št.: 90304608 <i>Maja Jenko</i>
Odobril	POVELJNIK CIVILNE ZAŠČITE OBČINE ANKARAN MARKO ŽITKO	15.1.25	<i>[Signature]</i>
Sprejel	ŽUPAN OBČINE ANKARAN GREGOR STRMČNIK	16.1.25	<i>[Signature]</i> ŽUPAN
Skrbnik	VODJA ODDELKA ZA JAVNO VARNOST IN ZAŠČITO VALDI PUCER	20.12.2024	<i>[Signature]</i>

Številka: 843-0002/2024-2

Datum: 20.11.2024

Kazalo vsebine

Uvod.....	4
1 NESREČA ZRAKOPLOVA	5
1.1 Značilnosti nesreče zrakoplova na območju občine Ankaran.....	5
1.2 Dejavniki, ki povečujejo verjetnost nastanka nesreče zrakoplova.....	6
1.2.1 Geografske značilnosti	6
1.2.2 Morje	6
1.2.3 Meteorološke značilnosti	6
1.2.4 Prevozi nevarnih snovi.....	7
1.2.5 Potresna ogroženost.....	7
1.2.6 Terorizem in druge oblike množičnega nasilja	7
1.3 Verjetnost nastanka verižne nesreče	7
1.4 Sklepne ugotovitve.....	7
2 OBSEG NAČRTOVANJA	9
2.1 Načela zaščite, reševanja in pomoči	10
3 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	11
3.1 Opazovanje	11
3.2 Obveščanje pristojnih organov in služb.....	11
3.3 Obveščanje javnosti	12
3.3.1 Obveščanje prebivalcev na ogroženem naseljenem območju.....	12
3.3.2 Obveščanje splošne (širše) javnosti	13
3.4 Alarmiranje.....	14
4 ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI.....	15
4. 1 Ukrepi zaščite, reševanja in pomoči.....	15
4.1.1 Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi.....	15
4.1.2 Radiološka, kemična in biološka zaščita	16
4.1.3 Evakuacija	17
4.1.4 Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev	19
4.1.5 Zaščita naravne in kulturne dediščine	20
4. 2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči	22
4.2.1 Iskanje pogrešanih oseb ob nesreči zrakoplova	22
4.2.2 Gašenje in reševanje ob požarih.....	22
4.2.3 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč	23
4.2.4 Reševanje na težko dostopnem predelu ali na naseljenem območju	24
4.2.5 Reševanje na vodi in iz vode.....	25
4.2.6 Pomoč ogroženim in prizadetim prebivalcem.....	25
4.2.7 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje.....	26
5 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA	27
6 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	29

6.1 Pomen pojmov.....	29
6.2 Razlaga okrajšav.....	30
7 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV.....	32
7.1 Priloge	32
7.2 Dodatki	33

Uvod

Občinski delni načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova v občini Ankaran je izdelala občinska uprava Občine Ankaran s pomočjo zunanjih strokovnih sodelavcev.

Izdelan je na podlagi Občinske ocene ogroženosti ob nesreči zrakoplova 843-0002/2024-1 z dne 13.11.2024, na podlagi spremembe Ocene ogroženost zaradi nesreče zrakoplova v Obalni regiji (2019) in Regijskega načrta zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za Obalno regijo 8421-5/2020-6-DGZR z dne 31. 1. 2023, Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10, 21/18 – ZNOrg in 117/22), Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/2012, 78/16 in 26/19), Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 92/07, 54/09 in 23/11, 27/16), Zakona o letalstvu (Uradni list RS, št. 81/10 – uradno prečiščeno besedilo, 46/16, 47/19 in 18/23 – ZDU-10), Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa (Uradni list RS, št. 30/2006-UPB1, 109/2009, 62/2010-ZLet-C, 18/2011-ZUKN-A), Zakona o prevozu nevarnega blaga (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 41/09, 97/10 in 56/15), Uredbe o načinu izvajanja nadzora zračnega prostora (Uradni list RS, št. 29/04, 46/15 in 3/18), Uredbe o preiskovanju letalskih nesreč, resnih incidentov in incidentov (Uradni list RS, št. 72/03, 110/05 in 53/19), Pravilnika o logistični podpori preiskovalnemu organu (Uradni list RS, št. 26/07 in 25/2013), Pravilnika o preiskovanju letalskih nesreč vojaških zrakoplovov (Uradni list RS, št. 53/10), Uredbe (EU) št. 996/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20.10.2010 o preiskavah in preprečevanju nesreč in incidentov v civilnem letalstvu ter razveljavitvi Direktive 94/56/ES (UL L 295, 12.11.2010, str. 35-50) in drugih izvedbenih predpisov.

1 NESREČA ZRAKOPLOVA

Zaradi številnih zračnih poti, ki prepletajo zračni prostor Obalne regije in s tem tudi občine Ankaran, ne moremo izključiti nastanka nesreče zrakoplova večjega obsega zaradi strmoglavljenja posameznega zrakoplova ali trka dveh zrakoplovov, pri katerem bi bilo lahko udeleženo večje število potnikov (padec zrakoplova na naseljeno območje, nesreča na težko dostopnem terenu, nesreča zrakoplova, ki prevaža nevarne snovi ali padec zrakoplova v morje).

V občini Ankaran je evidentiran pristajalno vzletni prostor v Vojašnici slovenski pomorščaki, **ki predstavlja največje tveganje za nesrečo zrakoplova v občini.**

Poleg tega sta v Obalni regiji še Aerodrom Portorož, katerega **območje nadzorovane cone ne sega na območje občine Ankaran** ter Heliport Splošne bolnišnice Izola, ki je namenjena za potrebe nujne medicinske pomoči med Splošno bolnišnico Izola in Kliničnim centrom Ljubljana. Nenazadnje neposredno tveganje predstavljajo redni preleti vojaških letal SV in letal URSZR, namenjenih za gašenje iz zraka.

1.1 Značilnosti nesreče zrakoplova na območju občine Ankaran

Ker se večina nesreč zrakoplova zgodi na letališčih ali njihovi neposredni bližini, predvsem pri vzletanju in pristajanju, so v Obalni regiji najbolj ogroženi prebivalci, ki živijo v neposredni bližini letališča. Zato morajo imeti letališča izdelane svoje operativne načrte, ki zagotavljajo takojšen odziv na vse vrste nevarnosti in druge neobičajne razmere, da bi tako zmanjšali možnost nesreče in obseg osebne ali druge škode na letališču.

Možne žrtve nesreč zrakoplova niso samo potniki zrakoplova ali posadka, ampak tudi ljudje in živali, na območju, kjer pride do nesreč zrakoplova. Posledice nesreče, neposredne in posredne, prizadenejo tudi svoje žrtev, člane reševalnih ekip, kulturno dediščino, okolje, infrastrukturo in podobno.

Zaradi številnih zračnih poti preko slovenskega zračnega prostora lahko v občini Ankaran pričakujemo tako nesreče zrakoplova manjšega obsega (glede na velikost zrakoplovov) kot tudi večjega obsega (glede na gostoto prebivalstva).

Za nesrečo zrakoplova je značilno, da:

- jih ne moremo vnaprej predvideti,
- so pogosto žrtve nesreče vsi potniki in člani posadke ter tudi prebivalci, če zrakoplov pade na naseljeno območje,
- se lahko pripeti na krajih, ki niso takoj ali zlahka dostopni.

Glavni vzroki za nastanek nesreč zrakoplovov so predvsem:

- človeški dejavniki: napaka pilota, kontrole zračnega prometa ali drugih udeležencev (dispečerjev, vzdrževalcev itn.);
- naravni pojavi: neugodne vremenske razmere, požar na zrakoplovu ali letališki infrastrukturi, potres, ki poškoduje letališko infrastrukturo;
- mehanske napake;
- teroristični napadi in druge oblike množičnega nasilja.

Posledice nesreče so:

- žrtve,
- uničen ali poškodovan zrakoplov, infrastruktura, stavbe ali kulturna dediščina,
- vpliv na okolje,
- možnost verižnih nesreč.

Najhujše posledice lahko povzročijo nesreče zrakoplovov:

- na območju letališča in vzletišča.
- na naseljenem območju, kjer so poleg potnikov in članov posadke prizadeti tudi prebivalci ter poškodovani ali uničeni objekti in infrastruktura;
- ki prevažajo nevarno blago in pri tem pride do nenadzorovanega uhajanja škodljivih snovi v okolje ali do požara oziroma eksplozije;
- na težko dostopnem terenu in pri nesreči zrakoplova na vodnih površinah, kjer je reševanje oteženo ter zaradi težjega dostopa verjetno tudi časovno zamaknjeno.

Nastanek verižne nesreče se lahko pričakuje zaradi:

- nesreče zrakoplova na naseljenem območju, ki lahko povzroči požare ali eksplozije in tako ogrozi življenje ljudi ter živali, prometne nesreče, poškodbe ali uničenje infrastrukture in kulturne dediščine;
- nesreče zrakoplova, ki prevažajo nevarno blago, kar lahko povzroči nenadzorovane izpuste ali odtekanje nevarnih tekočin v okolje in tako tudi nastanek požara ali eksplozije;
- stacionarnih virov nevarnih snovi, na katere lahko pade zrakoplov.

1.2 Dejavniki, ki povečujejo verjetnost nastanka nesreče zrakoplova

1.2.1 Geografske značilnosti

Pristajalno vzletni prostor vojašnice Slovenskih pomorščakov se nahaja v Ankaranu, v neposredni bližini obale in v okviru območja vojašnice. Ta vojašnica je strateško umeščena na jugozahodnem delu Ankaranskega polotoka, obkrožena z zelenimi površinami in relativno blizu urbaniziranih območij ter infrastrukture, kot sta Luka Koper in lokalna naselja. Pristajalno vzletni prostor je del vojaške infrastrukture in je namenjen predvsem vojaškim helikopterjem za operativne naloge, vključno z logistično podporo in urgentnimi prevozi.

Zaradi bližine drugih občutljivih objektov in območij, kot so športni park in stanovanjska naselja, njegova lokacija predstavlja poseben izziv z vidika varnosti in načrtovanja prostora.

1.2.2 Morje

Zračne poti potekajo tudi nad morjem. Verjetnost nesreče padca zrakoplova v morje, obstaja.

1.2.3 Meteorološke značilnosti

Med pomembnejšimi vzroki za nesrečo zrakoplova so neugodne vremenske razmere kot so neurje ob nevihtah, močni vetrovi in gosta megla. Močno neurje ob nevihti spremljajo nalivi, nevihtni piši, strele in tudi toča.

Nevihtni piš je izredno nevaren za letalski promet, saj se pod bazo nevihtnega oblaka zrak izrazito hitro spušča in če pristajajoči zrakoplov zaide v tak spuščajoč veter, lahko zaradi izgube vzgona in posledično višine strmoglavi. Vetrovi ob nevihtah so zelo turbulentni, hitrost pa se jim naglo spreminja. Toča nastaja izključno v spomladanskem in poletnem času, pogosto pa je povezana s pojavom nevihtnega piša.

Viharni vetrovi predstavljajo pomemben dejavnik tveganja pri letalskih operacijah, zlasti pri vzletanju in pristajanju letal. Zaradi tega se veter pogosto obravnava kot eden izmed glavnih dejavnikov, ki lahko negativno vpliva na varnost letenja.

Nevihtni dnevi niso redki, še posebej poleti, ko so nevihte pogostejše zaradi specifičnih vremenskih razmer. Pogosto so povezane s termičnim vzrokom, kar pomeni, da nastajajo zaradi segrevanja zemeljske površine, ki sproži dviganje toplega zraka in posledično ustvarjanje nevihtnih oblakov, zato lahko v razmeroma

kratkem časovnem obdobju povzročijo zahtevne in nevarne letalske razmere, ki od pilotov zahtevajo visoko stopnjo pripravljenosti in natančnosti pri načrtovanju in izvajanju letalskih operacij.

Pojav megle je razmeroma redek pojav in se najpogosteje pojavlja v hladnejših mesecih in jutranjih urah. Megla lahko povzroči zmanjšano vidljivost, kar ovira letalske operacije, zlasti pri vzletanju in pristajanju.

Čeprav megla ni pogost pojav, zahteva občasno posebno previdnost, zlasti v zimskem času. Letalski promet v takšnih razmerah temelji na napredni tehnologiji za pristajanje v pogojih slabe vidljivosti in na usposobljenosti pilotov, ki se prilagajajo specifičnim vremenskim razmeram.

Podobno se tudi toča pojavlja zelo redko in nima vpliva na letalske operacije na območju občine Ankaran.

1.2.4 Prevozi nevarnih snovi

V Vojašnici slovenski pomorščaki ter Aerodromu Portorož se ne izvajajo prevozi nevarnih in jedrsko radioaktivnih snovi. Zaradi posebnih varnostnih ukrepov in majhne količine prepeljanih nevarnih snovi, je verjetnost nesreče zrakoplova pri prevozu teh snovi v občini Ankaran zelo majhna. V kolikor pride do take nesreče, je prevoznik tisti, ki mora zavarovati, pobrati ali odstraniti nevarno snov ali kako drugače poskrbeti, da ni več nevarnosti. Če prevoznik tega ne more storiti, mora poklicati pristojno organizacijo pooblaščen za reševanje nesreč z nevarnimi snovmi, da to stori na njegove stroške.

1.2.5 Potresna ogroženost

Občina Ankaran sodi med potresno srednje ogrožena območja v Sloveniji, kjer lahko pričakujemo potres VII. stopnje po evropski potresni lestvici EMS (Razred ogroženosti=3), zato potresna ogroženost ne bi vplivala na možnost letalske nesreče.

1.2.6 Terorizem in druge oblike množičnega nasilja

Teroristična dejanja na pristajalno vzletnem prostoru Vojašnice slovenski pomorščaki so možna in bi imela neposreden vpliv na infrastrukturo in prebivalstvo, medtem ko teroristična dejanja na Aerodromu Portorož in heliportu Splošne bolnišnice Izola ne bi imela neposrednega vpliva na občino Ankaran.

Vojašnica v Ankaranu z različnimi ukrepi (fizično varovanje, tehnološki nadzor, operativna varnost, redne ocene tveganja, načrti varnostnega sistema, omejitev dostopa do informacij...) zagotavlja visoko raven pristajalno vzletnega prostora, kar zmanjšuje možnost uspešnega terorističnega napada. Kljub temu pa je zaradi strateške pomembnosti območja stalna pozornost ključnega pomena.

1.3 Verjetnost nastanka verižne nesreče

Ob nesreči zrakoplova na pristajalno vzletnem prostoru Vojašnice slovenski pomorščaki ni pričakovati večjega števila ranjenih in mrtvih, lahko pa se to število bistveno poveča zaradi možnih različnih verižnih nesreč. Ob nesreči zrakoplova izven letališča pa lahko pričakujemo tudi večje število ranjenih in tudi veliko smrtnih žrtev, predvsem takrat, ko bi prišlo do trka dveh večjih zrakoplovov ali pri strmoglavljenju večjega zrakoplova, ki potujejo po zračnih poteh preko občine Ankaran. Padec zrakoplova na naseljeno območje ali zrakoplova, ki prevaža nevarne snovi, bi lahko povzročil poškodbe infrastrukture, požare in eksplozije.

Nevarnost za verižno nesrečo predstavljajo tudi viri večjega in manjšega tveganja za okolje v občini Ankaran (Luka Koper d.d., bencinske črpalke).

1.4 Sklepne ugotovitve

Na ožjem območju Vojašnice slovenski pomorščaki lahko pričakujemo tako nesreče manjšega obsega kot tudi nesreče večjega obsega, ki bi imele za posledice večje število ranjenih in mrtvih (padec zrakoplova na naseljeno območje, nesreča na težko dostopnem terenu, nesreča zrakoplova, ki prevaža nevarne snovi ali padec zrakoplova v morje).

Večina nesreč se zgodi med pristajanjem ali vzletanjem zrakoplova, zato je padec zrakoplova na naseljeno območje manj verjeten. V kolikor pride do tovrstne nesreče, bo največ žrtev v primeru, da zrakoplov pade

na Ortopedsko bolnišnico Valdoltro, Zdravilišče Debeli rtič, Adria-turistično podjetje d.o.o. oziroma v strnjeni del naselja Ankaran ali Sončnega parka. Predvsem med turistično sezono, ko je poleg občanov občine Ankaran tudi veliko turistov.

V primeru reševanja zrakoplova iz morja je potrebno vključiti tudi sosednjo državo.

Nesreče s prevozom nevarnih snovi v Vojašnici slovenski pomorščaki so izključene, ker se tak tovor v vojašnico ne prevaža po zraku. Ne moremo pa izključiti nesreče z nevarnimi snovmi na območju celotne občine.

Kljub predvidenim varnostnim ukrepom, terorizem v Vojašnici slovenski pomorščaki ni izključen, vendar je malo verjeten.

Zelo velik problem bi predstavljal padec zrakoplova na kakšnega izmed virov večjega ali manjšega tveganja za okolje: Luka Koper, d.d., na bencinske servise ali večja podjetja.

Iskanje zrakoplova in reševanje pa je oteženo predvsem v primeru nesreče zrakoplova na vodnih površinah (morje) oziroma v nenaseljenih in slabo prehodnih predelih.

2 OBSEG NAČRTOVANJA

Občina Ankaran spada v **3. razred ogroženosti** in je dolžna izdelati delni načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova, v katerem predvidi obveščanje in alarmiranje, izvajanje zaščitnih ukrepov in naloge ZRP.

Temeljni načrt je državni načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova, z njim pa morajo biti usklajeni vsi ostali načrti na nižjih nivojih. Občinski delni načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova je usklajen z Regijskim načrtom ZiR ob nesreči zrakoplova.

Ogroženost občine Ankaran

V državni oceni ogroženosti v primeru nesreče zrakoplova so občine razvrščene v različne razrede ogroženosti. V peti, najvišji razred ogroženosti ob nesreči zrakoplova so se uvrstile občine, katerih zemljišča segajo v območje nadzorovanih con (CTR) mednarodnih letališč in mešanega letališča. Vse ostale občine pa so se uvrstile v tretji razred ogroženosti.

Tabela 1: Ogroženost občine Ankaran ob nesreči zrakoplova

Občina	Površina občine v km	Število ljudi	Gostota poseljenosti	Rang območja parcel in CTR con mednarodnega ali mešanega letališča=RAZRED OGROŽENOSTI
Ankaran	8,1 ¹	3.290	409	3

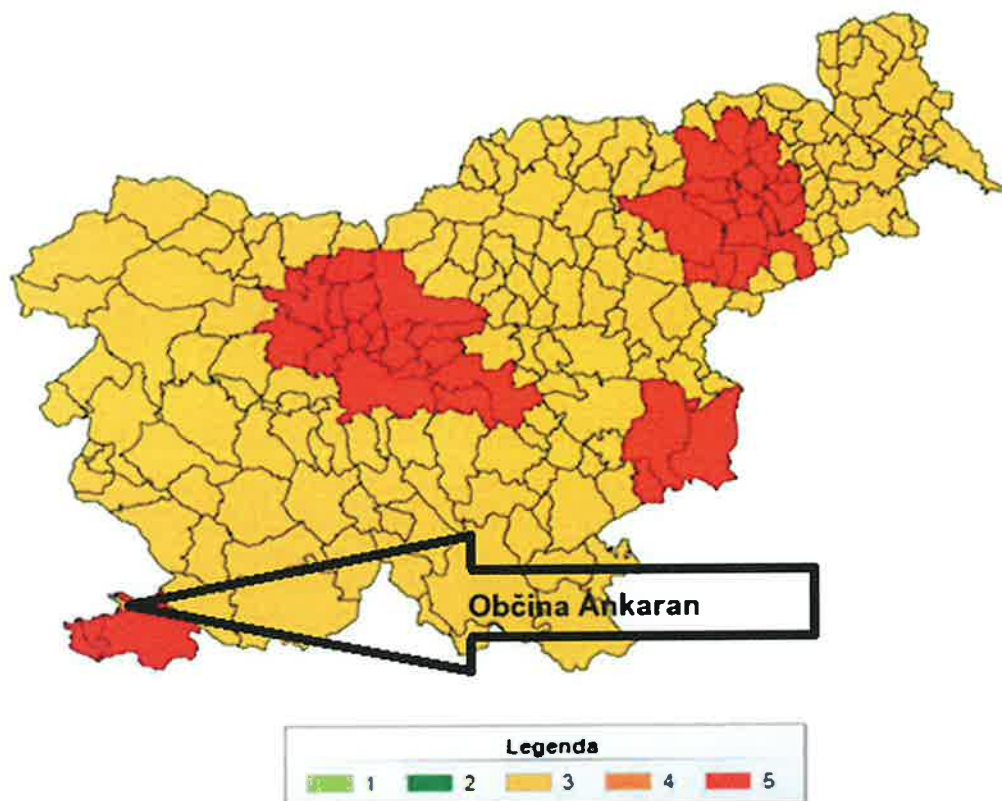
Vir: SURS; 2024, Ocena ogroženosti ob nesreči zrakoplova v obalni regiji, 2019.

Glede na to, da se občina Ankaran ne nahaja na območju CTR in spada v **3. razred ogroženosti**, je dolžna izdelati delni načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova, kjer opredeli opazovanje, obveščanje in alarmiranje ter zaščitne ukrepe in naloge zaščite, reševanja in pomoči.

Tako ogroženost občine Ankaran ob nesreči zrakoplova zgleda na sliki.

¹ Vir: Statistični urad Republike Slovenije, 2024.

Slika 1: Ogroženost občine Ankaran ob nesreči zrakoplova

1 - zelo majhna, 2 - majhna, 3 - srednja, 4 - velika, 5 - zelo velika

2.1 Načela zaščite, reševanja in pomoči

ZRP se ob nesreči zrakoplova organizira v skladu z načeli, ki jih določa Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Ob nesreči zrakoplova se upoštevajo predvsem načelo pravice do varstva, načelo pomoči, načelo javnosti, načelo preventive, načelo odgovornosti in načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev.

3 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

3.1 Opazovanje

Nadzor zračnega prostora RS, ki se izvaja neprekinjeno, zagotavlja pristojna enota SV, MO, vodenje in usmerjanje zračnega prometa pa KZPS d.o.o. (Kontrola zračnega prometa Slovenije).

SLKZP d.o.o. (Služba letališke kontrole zračnega prometa) Portorož na letališču Portorož vodi, usmerja in koordinira zračni promet zrakoplovov, ki pristajajo, vzletajo, vozijo po tleh ali preletavajo območje letališča. Posledično je SLKZP vir informacij, kje je zrakoplov in v kakšnih težavah se nahaja.

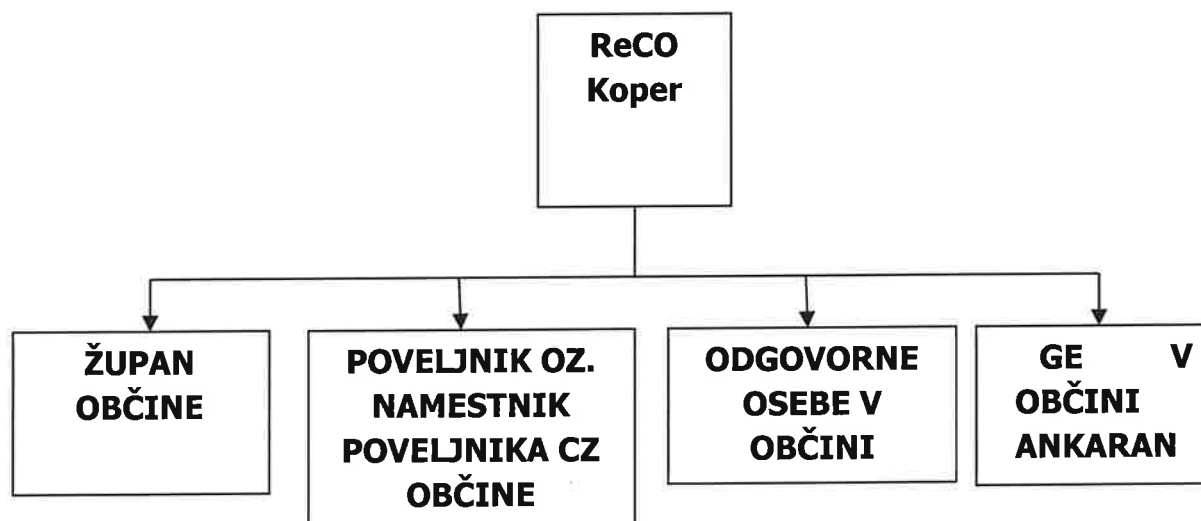
P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ

3.2 Obveščanje pristojnih organov in služb

Vsakdo, ki izve za nesrečo v slovenskem zračnem prostoru ali na slovenskem ozemlju:

- pristojna služba letališča,
- prevoznik ali
- posameznik, mora to takoj sporočiti v ReCO (112), OKC PU (113) ali katerokoli službi SLKZP oziroma OKZP (Območna kontrola zračnega prometa).

Shema 2: Obveščanje ReCO Koper ob nesreči zrakoplova

P-15	Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči

Na podlagi obvestila iz terena ReCO Koper o nesreči zrakoplova obvesti:

- poveljnika CZ oz. namestnika poveljnika CZ občine Ankaran,
- župana občine Ankaran,
- odgovorno osebo v občini Ankaran,
- gasilske enote v občini Ankaran (Javni zavod gasilska brigada Koper (JZGB), PGD Hrvatini).

Obvesti samo prvo dosegljivo osebo s seznama, ostale se potem obvestijo med seboj.

ReCO Koper posreduje odgovorni osebi v občini Ankaran podatke o:

- vrsti nevarnosti (nesreča zrakoplova ali zrakoplov v sili),
- položaju letala, predvideni lokaciji mesta dogodka/nesreče oziroma koordinatne podatke zadnjega zaznavanja zrakoplova na radarju,
- vrsti zrakoplova, če je to znano, in
- po potrebi ostala navodila za posredovanje povratnih informacij, ki so nujno potrebna za usklajevanje in koordinacijo dela med občinskimi in regijskimi organi, pristojnimi za operativno in strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči.

Medsebojno obveščanje v občini Ankaran poteka v skladu z načrti obveščanja, alarmiranja in aktiviranja v občini Ankaran.

V primeru **večjih nesreč**, ki lahko prizadenejo občino Ankaran, se pri iskanju kraja nesreče na tleh policijskim enotam pridružijo tudi druge sile za ZRP, ki jih v skladu z načelom postopnosti usmerja in usklajuje poveljnik CZ občine Ankaran ali njegov namestnik, ki odloča o obsegu in vrsti vključenih sil za zaščito, reševanje in pomoč.

Glede na oceno posledic nesreče poveljnik CZ občine Ankaran ali njegov namestnik odredi aktiviranje dodatnih posebnih enot oziroma služb.

Za sprotno obveščanje o stanju in razmerah na kraju nesreče, sprejetih ukrepih in poteku zaščite in reševanja je odgovoren poveljnik CZ občine Ankaran oziroma njegov namestnik ali član štaba CZ občine Ankaran, ki skrbi za stike z javnostjo.

Poveljnik CZ, oziroma štab CZ občine Ankaran zbira podatke o posledicah v občini preko PGD ter aktiviranih enot CZ in drugih virov ter jih posreduje ReCO Koper.

Za komuniciranje z ReCO Koper skrbi poveljnik CZ občine Ankaran, oziroma njegov namestnik. Obveščanje praviloma poteka preko telefonskih in GSM zvezah, če je to možno, se uporabljajo pozivniki in radijske zveze.

3.3 Obveščanje javnosti

Na občinski ravni je za obveščanje javnosti in komuniciranje z mediji ob nesreči zrakoplova v skladu s pooblastili pristojen poveljnik CZ občine Ankaran oz. njegov namestnik ali član štaba, ki je zadolžen za stike z javnostjo. Po potrebi lahko Občina Ankaran ustanovi tudi informacijski center, kot enotno točko za zbiranje ključnih informacij in oblikovanje obvestilnih vsebin, ki se posredujejo medijem.

Svojce udeležencev nesreče obvešča in za njih poskrbi pristojni prevoznik zrakoplova.

Za obveščanje javnosti o razmerah na letališču je pristojno letališče, na katerem je prišlo do nesreče. V kolikor pride do nesreče vojaškega zrakoplova, obveščanje izvede SV, ki tudi operira s podatki.

3.3.1 Obveščanje prebivalcev na ogroženem naseljenem območju

Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju mora biti usklajeno z obveščanjem splošne javnosti.

Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju se izvaja preko sredstev javnega obveščanja ter preko posebne telefonske številke (05 665-3000), ki jo ob večji nesreči objavi Občina Ankaran in na kateri lahko občani dobijo vse informacije o nesreči ter napotke, kako naj ravna in sporočajo posledice nesreče.

Poveljnik CZ v sodelovanju s PR službo občine Ankaran ob nesreči zrakoplova nemudoma posreduje po radiu in televiziji obvestilo, ki vsebuje informacije o:

- razmerah na prizadetem območju,
- nevarnostih za ljudi, premoženje in okolje,
- tem, kaj se dogaja s poškodovanimi,
- predvidenem trajanju težavnih razmer,
- vrsti pomoči, ki jo prizadeti lahko pričakujejo, in kdaj bo prispela,
- načinu izvajanja osebne in vzajemne zaščite
- načinu sodelovanja s silami za ZRP ter z lokalnimi oblastmi pri odpravljanju posledic,
- tem, kje lahko dobijo dodatne informacije.

Informacijski center, ki ga po potrebi ustanovi Občina Ankaran v sodelovanju s prevoznikom zrakoplova, CAA, po potrebi tudi z Ministrstvom za zunanje zadeve (MZZ), zdravstveno službo, policijo, socialno službo, poizvedovalno službo RKS, duhovniki različnih verskih skupnosti, prevajalci in drugimi organi preko sredstev javnega obveščanja, v čim krajšem času po nesreči, objavi telefonsko številko, na kateri lahko svojci udeležencev nesreče in prebivalci na prizadetem območju dobijo informacije o posledicah nesreče.

3.3.2 Obveščanje splošne (širše) javnosti

Javnost mora biti o nesreči zrakoplova obveščena pravočasno in objektivno.

Obveščanje javnosti ob nesreči zrakoplova obsega obveščanje širše javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči. Organizira se v primeru ogrožanja prebivalstva. Odločitev o tem sprejme poveljnik CZ občine Ankaran.

Ob nesreči zrakoplova javnost (prebivalce) lahko seznanjajo:

- poveljnik CZ občine Ankaran ali njegov namestnik,
- vodja intervencije,
- župan,
- druge pooblaščen osebe.

Pred posredovanjem obvestil javnosti morajo občinski organi vsebino sporočil uskladiti z regijskimi oziroma državnimi organi. Ob nesreči se za takojšnje posredovanje nujnih sporočil in navodil občinskih organov za javnost uporabijo elektronski mediji. Vsa sporočila in navodila občanom se posredujejo tudi vsem ostalim medijem.

Obveščanje javnosti ob nesreči zrakoplova poteka v medijih, ki so po Zakonu o medijih (Zakonu o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAvMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16, 39/16, 45/19 – odl. US, 67/19 – odl. US in 82/21) dožni na zahtevo državnih organov ter javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujna sporočila v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi ter kulturne dediščine in okolja.

V takih primerih so za takojšnje posredovanje sporočilo državnih organov za javnost pristojna:

- Televizija Slovenija – vsi programi,
- Radio Slovenija – vsi programi,
- Slovenska tiskovna agencija (STA),
- Televizija Koper,
- Radio Koper,
- Radio Capris,
- Primorske novice,
- Spletna stran Občine Ankaran,
- FB stran Občine Ankaran.

V primeru nesreče večjega obsega, ko je poleg občine Ankaran nesreča zrakoplova prizadela tudi območja sosednjih občin, poveljnik CZ za Obalno regijo poskrbi za ustrezno obveščanje in opozarjanje javnosti na pretečo nevarnost preko lokalnih medijev.

P-18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
D – 5	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskih centrov

3.4 Alarmiranje

Z javnim alarmiranjem se prebivalce občine Ankaran opozarja na nevarnosti naravnih in drugih nesreč, kadar ogroženih ni mogoče opozoriti z drugimi oblikami obveščanja. Javno alarmiranje se uporablja samo v zelo nujnih primerih, ko je čas glavni dejavnik zaščite, reševanja in pomoči.

Ob nesreči zrakoplova na naseljeno območje, ko je neposredno ogroženo življenje ali zdravje ljudi in živali, je treba prebivalce opozoriti na neposredno nevarnost z alarmiranjem v skladu z Uredbo o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja.

Alarmiranje javnosti izvede ReCO Koper na zahtevo:

- pristojnega vodje intervencije,
- poveljnika CZ občine Ankaran oziroma njegovega namestnika,
- župana občine Ankaran.

ReCO Koper praviloma hkrati ogroženim prebivalcem posreduje:

- podatke o vzroku za uporabo alarmnega znaka,
- podatke o ogroženem območju,
- napotke za osebno in vzajemno zaščito,
- napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov,
- napotke za ravnanje prebivalcev ob nesreči zrakoplova.

Ob nesreči zrakoplova, ki bi lahko ogrozila prebivalstvo na določenem območju občine Ankaran, ReCO Koper sproži alarmni znak za »neposredno nevarnost« po nalogu poveljnika CZ občine Ankaran. Sledilo mu bo navodilo o izvajanju zaščitnih ukrepov, ki ga bodo posredovali osrednji in lokalni mediji.

Če ReCO Koper ne more prožiti siren zaradi prekinitve zvez oziroma drugega vzroka, to na ukaz poveljnika CZ občine Ankaran izvede PGD Hrvatini.

PGD Hrvatini zagotovi tudi alarmiranje in obveščenost tistih, ki ne spremljajo sredstev javnega obveščanja. Vse, ki so na ogroženem območju, pripadniki CZ in gasilci opozarjajo o pretečih nevarnostih preko mobilnih gasilskih razglasnih postaj in preko neposrednega stika na terenu.

Napotke za izvajanje osebne in vzajemne zaščite ter zaščitnih ukrepov takoj po izvedenem alarmiranju operaterju v ReCO Koper obvezno poleg tistega, ki je izdal zahtevo za uporabo znaka za alarmiranje, posredujejo tudi vodja intervencije ali poveljnik CZ občine ali njegov namestnik.

Po prenehanju nevarnosti je tisti, ki je izdal zahtevo za uporabo znaka za alarmiranje, dolžan ReCO Koper:

- izdati zahtevo za uporabo znaka »prenehanje nevarnosti«,
- izdelati navodilo za nadaljnje ravnanje prebivalcev.

4 ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

4. 1 Ukrepi zaščite, reševanja in pomoči

Ukrepi zaščite, reševanja in pomoči ob nesreči zrakoplova obsegajo vse tiste ukrepe in dejavnosti, ki so potrebni za odpravljanje posledic nesreče, da se zagotovijo osnovni pogoji za življenje ter zagotovijo pogoji za trajno obnovo prizadetega območja. V kolikor Občina Ankaran s svojimi silami in sredstvi ne zmore izvesti zaščitnih ukrepov zaprosi za pomoč sosednje občine oziroma Obalno regijo.

Ob nesreči zrakoplova se izvajajo naslednji ukrepi zaščite, reševanja in pomoči:

1. prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi,
2. radiološka, kemična in biološka zaščita,
3. evakuacija,
4. sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev,
5. zaščita kulturne in naravne dediščine.

4.1.1 Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi

V primeru, da bi se zgodila nesreča zrakoplova večjega obsega na gosto naseljenem območju ali težko dostopnem terenu, Občina Ankaran in organizacije, ki gospodarijo s cestno, ter drugo infrastrukturo, izvajajo naslednje ukrepe:

- določitev in ureditev lokacij za postavitve zasilnih prebivališč,
- določitev in ureditev lokacij za začasno skladiščenje ruševin ter drugih odpadkov,
- določitev in ureditev lokacij oziroma objektov za zbiranje ter začasno skladiščenje nevarnih snovi,
- določitev lokacij za shranjevanje trupel do pokopa,
- ustavitev prometa po cestah,
- vzpostavitev komunikacij in določitev obhodnih poti.

S tem bi občutno zmanjšali škodljive vplive nesreče ter omogočili lažje izvajanje drugih ukrepov in nalog ZRP.

Neuporabne objekte v primeru nesreče zrakoplova bi rušili pogodbeni izvajalci z gradbeno mehanizacijo – Javno podjetje Marjetica Koper. Ruševine se v primeru naravne nesreče odložijo na območju namenjenemu ravnanju z odpadki in sicer bi jih bi vozili na deponije za gradbene odpadke v Občino Izola.

V kolikor te površine ne zadoščajo za odlaganje, se dodatne površine naknadno določijo na drugih kmetijskih zemljiščih izven zavarovanih območij.

Štab CZ občine Ankaran ter enote CZ, javne gospodarske službe in druga podjetja morajo ob nesreči zrakoplova začeti izvajati operativne zaščitne ukrepe.

Če je posledica nesreče zrakoplova več mrtvih, je treba trupla ustrezno zaščititi pred okoljskimi vplivi v skladu s predpisi, ki določajo ravnanje z infektivnimi trupli in Pravilnikom o prevozu in pokopu posmrtnih ostankov.

Ob nesreči zrakoplova na urbano območje je pomembno, da se, kadar so posledica poškodovani objekti (kot posledica eksplozije ali požara ob nesreči zrakoplova), čim prej ugotovi poškodovanost (stavb in gradbeno-inženirskih objektov), ki jih je s preprostimi ukrepi mogoče hitro sanirati ali utrditi, koliko objektov je tako močno poškodovanih, da jih ni mogoče popraviti in koliko je prebivalcev, ki jim je treba zagotoviti začasno prebivališče.

Prav tako je treba ugotoviti stanje komunalne infrastrukture in takoj začeti popravljati električne napeljave in transformatorje, telefonsko omrežje, vodovode in plinovode ter tudi energetske objekte, ki so zaradi

nesreče poškodovani. Ugotoviti je treba stanje prometnic, opraviti zapore cest in po potrebi urediti obvoze. Ob nesreči naloge izvajanja zapor cest in zagotovitev začasnih obvozov izvedejo podjetja oziroma službe, ki skrbijo za vzdrževanje cest in prometne infrastrukture (komunalna in cestna podjetja) ter gradbena podjetja (Javno podjetje Marjetica Koper, CPK d.o.o. in režijski obrat Občine) ter pristojni koncesionar.

P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZIR
P-10	Pregled gradbenih organizacij

4.1.2 Radiološka, kemična in biološka zaščita

Z zrakoplovi se prevaža različno nevarno blago, ki mora biti prepeljeno v skladu z dokumenti IATA in ICAO. Vendar ob nesreči zrakoplova obstaja nevarnost, da zaradi poškodbe zrakoplova, lahko pride do nenadzorovanega uhajanja tega blaga v okolje. Poleg življenj potnikov na zrakoplovu, so ogrožena tudi življenja ljudi in živali, ki živijo na območju nesreče in okolje. Če do tega pride, je potrebno na prizadetem območju poostriži nadzor nad nevarnim blagom in ravnanje z njim.

Ogroženi prebivalci občine Ankaran so predvsem na gosto naseljenih območjih. Ogroženi bi lahko bili tudi vodotoki. Ob nesreči zrakoplova, ko so zaradi nevarnega blaga ogrožene podtalnica, kmetijske, gozdne in vodne površine, ReCO Koper o tem obvesti tudi pristojnega inšpektorja Inšpektorata za okolje in prostor ter pristojnega inšpektorja Inšpektorata RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo.

Izvajanje ukrepov ZRP ob nesreči zrakoplova, v primerih, ko je prisotno nevarno blago, lahko opravlja JZ GB Koper. Aktiviranje gasilskih enot ob nesreči z nevarno snovjo poteka skladno z načrtom alarmiranja gasilskih enot v občini Ankaran.

Naloge enot, ki izvajajo RKB zaščitne ukrepe ob nesreči zrakoplova, ki je prevažalo nevarno blago, so:

- izvidovanje nevarnega blaga v okolju (detekcija, identifikacija, dozimetrija in enostavnejše analize),
- ugotavljanje in označevanje meja kontaminiranega območja,
- ugotavljanje prenehanja radiološke in kemijske nevarnosti,
- jemanje vzorcev za analize in preiskave,
- usmerjanje, usklajevanje in izvajanje zaščitnih ukrepov in
- izvajanje dekontaminacije ljudi in opreme.

Če pride do kontaminacije širšega območja kot sekundarna posledica nesreče zrakoplova, se izvajajo zaščitni ukrepi v skladu z občinskim delnim načrtom zaščite in reševanja ob jedrski in radiološki nesreči.

Vse sile, ki intervenirajo na območju, pri katerem je možno da pride do nenadzorovanega uhajanja nevarnih snovi v okolje, morajo imeti zagotovljeno osebno zaščitno opremo (zaščitne maske z ustreznimi filtri, izolirni dihalni aparati, gumijasti kombinezoni).

Nadzor radioaktivnosti (radiacijski monitoring) sestavlja redni nadzor radioaktivnosti v življenjskem okolju in nadzor radioaktivnosti ob jedrski nesreči, ki ga opravljajo pristojne službe iz državne pristojnosti. Nadzor radioaktivnosti - radiacijski monitoring, ki zajema identifikacijo, dozimetrijo in jemanje vzorcev na terenu - ni v pristojnosti Občine Ankaran.

Na območju občine Ankaran so locirani potencialni viri večjega in manjšega tveganja za okolje in sicer:

- Luka Koper, d.d.,
- Bencinski servisi.

Vsi gospodarski subjekti so dolžni načrtovati in izvajati obvezne varnostne ukrepe za preprečevanje večjih nesreč s kemikalijami in za zmanjšanje posledic teh nesreč za ljudi in okolje ter izdelati oceno ogroženosti ter načrt zaščite in reševanja za nesreče, ki jih lahko povzročijo s svojo dejavnostjo in ki lahko ogrozijo ljudi, živali, premoženje, kulturno dediščino ali okolje zunaj območja lokacije, kjer izvajajo dejavnost. Ravno tako morajo vzpostaviti in vzdrževati pripravljenost za ukrepanje, organizirati potrebne sile za reševanje in pomoč, zagotoviti obveščanje in alarmiranje delavcev in okoliškega prebivalstva o nevarnostih.

PGD Hrvatini bo poskrbelo za obveščanje ogroženega prebivalstva pred škodljivimi učinki nevarnega blaga na zdravje ljudi. To bo storilo z neposrednim obveščanjem ali mobilnim razglasom z gasilskimi vozili.

V primeru takšne nesreče vodja gasilske intervencije lahko odredi umik in/ali evakuacijo z ogroženega območja ter o tem obvesti poveljnika CZ občine Ankaran. Če je potrebno za dalj časa umakniti prebivalce z ogroženega območja potem poveljnik CZ občine Ankaran odredi izvedbo ukrepa sprejema in oskrbe.

Takoj, ko ni več nevarnosti za okolje in ljudi, Občina Ankaran o tem obvesti prebivalce na krajevno običajen način.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P-10	Pregled gradbenih organizacij
P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov

4.1.3 Evakuacija

Ob nesreči zrakoplova se evakuacija izvaja, če pride do padca zrakoplova na naseljeno območje ali so zaradi večjega požara oziroma nenadzorovanega uhajanja nevarnih snovi v okolje ogrožena življenja ljudi in živali, premoženje in kulturna dediščina.

Evakuacijo prebivalcev iz naselij, ki se nahajajo na ogroženem območju načrtuje in izvaja Občina Ankaran v delih občinskih načrtov zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova, na podlagi podatkov, ki jih posreduje letalska družba in prevoznik nevarnega blaga, odredi pa jo župan občine Ankaran oziroma poveljnik CZ občine Ankaran, v nujnih primerih pa tudi vodja intervencije.

Vodja intervencije lahko odredi evakuacijo iz ogroženega območja, če so neposredno ogrožena življenja ljudi zaradi požara, eksplozije ali druge nevarnosti in traja toliko časa, dokler nevarnost ni odpravljena.

Vsekakor lahko pričakujemo na našem območju nesrečo zrakoplova s katastrofalnimi posledicami, če bi zrakoplov padel na center naselij, na turistične kapacitete oziroma na enega izmed večjih in manjših virov tveganja. V tem primeru ne bi bile žrtve samo med potniki v zrakoplovu in med člani posadke, ampak lahko pričakujemo tudi veliko število žrtev med prebivalci, kamor bi zrakoplov padel. Zaradi nevarnih plinov, možnosti eksplozij, požara, ocenjujemo da bi bilo potrebno evakuirati okolico v območju 1 kilometra oziroma okrog 200-1.000 ljudi.

Če bi **zrakoplov** padel na Luko Koper d.d, bi bilo enako, kot če bi zrakoplov padel na kateri koli obrat večjega tveganja v Sloveniji. V kolikor bi šlo za manjši zrakoplov in ne bi zadel objektov z nevarnimi snovmi bi zadoščalo aktiviranje Občinskega delnega načrta ZiR ob nesreči zrakoplova v občini Ankaran. V kolikor bi šlo za večji zrakoplov ali bi zadel zrakoplov objekt z nevarnimi snovmi, bi bilo potrebno aktiviranje regijskega ali državnega načrta ZiR ob nesreči zrakoplova. Glede evakuacije prebivalcev je potrebno

upoštevati ocene za evakuacijo posameznih obratov, kar je obdelano v občinskem načrtu zaščite in reševanja z nevarnimi snovmi:

- Luka Koper d.d. – evakuacija v radiusu 1.600 m od kraja nesreče (pri požaru rezervoarja z amoniakom).

V primeru padca zrakoplova na vas oziroma manj naseljeno območje pričakujemo evakuacijo od 50 – 500 ljudi.

Evakuacijo ogroženih in prizadetih prebivalcev se izvaja, če ni mogoče z drugimi ukrepi zagotoviti njihove varnosti.

Območje evakuacije na predlog vodje intervencije določi poveljnik CZ občine Ankaran.

Evakuacija se ob nesreči zrakoplova lahko izvaja v zaprtih, urejenih, pokritih prostorih. Določi se evakuacijska sprejemališča, ki so varna in primerna za nastanitev. Ko poveljnik CZ občine Ankaran oceni, da kapacitete turističnega podjetja Adria, Osnovne šole in vrtca Ankaran (OŠV) ter Medgeneracijskega središča Ankaran (MSA) in drugih zaprtih prostorov niso zadostne ali iz kakršnihkoli drugih razlogov niso primerne za evakuacijsko sprejemališče, odredi postavitev šotorov na primernih zunanjih, evakuacijskih sprejemališčih na prostem².

Evakuacijska zbirališča in sprejemališča so namenjena le tistim prebivalcem, ki se po obvestilu za evakuacijo ne morejo umakniti sami, s svojimi ali javnimi prevoznimi sredstvi.

V občini Ankaran so naslednja sprejemališča evakuiranih prebivalcev:

- LAZARET	Parkirišče poleg prostorov občinske uprave
- DEBELI RTIČ	Igrišče na območju bivše plaže MNZ
- VALDOLTRA	Igrišče nad Ortopedsko bolnišnico Valdoltro
- REGENTOVA 4 (OŠV)	Šolsko igrišče
- KOCJANČIČEVA ULICA	Parkirišče ob zaklonišču
- SVETA KATARINA	Parkirišče ob nogometnem igrišču

Evakuacijo praviloma izvedejo evakuirani z lastnimi prevoznimi sredstvi. Po potrebi se organizirajo za ta namen avtobusni prevozi. Vozila za prevoz lahko v primerih hude neposredne nevarnosti v skladu s posebnimi pooblastili zahteva poveljnik CZ občine Ankaran.

Zbiranje podatkov o občanih, ki so ostali brez bivališča ter urejanje sprejemanja in začasnega bivališča izvajajo poveljnik CZ občine Ankaran, štab CZ občine, RKS OZ Koper in PGD (PGD Hrvatini).

Evakuacijo in usmerjanje ogroženega prebivalstva organizira Občina Ankaran, izvaja pa jo občinski štab CZ, gasilci (PGD Hrvatini) in policija (Polijska postaja Koper). Po potrebi sodeluje pri evakuaciji ogroženega prebivalstva tudi slovenska vojska (SV).

Župan lahko izjemoma odredi, da morajo lastniki ali uporabniki stanovanjskih hiš začasno sprejeti v stanovanje evakuirane ter ogrožene osebe, če njihove nastanitve ni mogoče zagotoviti na drug način. Če je le mogoče, moramo urediti nastanitvene zmožljivosti za ljudi na prizadetem območju, čim bližje njihovim domovom.

V kolikor vseh ni mogoče namestiti na lokacije v občini Ankaran, se del prebivalcev evakuira v sosednje neprizadete občine ali regije.

---

² Začasna bivališča bi se postavila na občinskih zemljiščih.

Podjetja, ki skrbijo za ceste, poskrbijo za zapore državnih cest med izvajanjem evakuacije (CPK d.d), medtem ko zapore občinskih cest izvede Občina.

Poveljnik CZ občine Ankaran poroča o evakuaciji prebivalstva poveljniku CZ za Obalno regijo oziroma njegovemu namestniku.

P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P-28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P-20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitve zasilnih prebivališč
P-22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano
D-6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči

4.1.4 Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

Prebivalcem, ki zaradi posledic nesreče ne morejo ostati doma in so ostali brez sredstev za preživetje, Občina Ankaran zagotovi zatočišče ter oskrbo z najnужnejšimi življenjskimi potrebščinami.

Sprejem in oskrba ogroženih ter prizadetih prebivalcev obsegata:

- evidentiranje ogroženih prebivalcev (podatke o evakuiranih bi zbiral štab CZ občine Ankaran),
- urejanje sprejemališč (štab CZ občine Ankaran bi odločal o nastanitvenih zmogljivostih),
- urejanje začasnih prebivališč (če je le mogoče, se prebivalci namestijo v zidane objekte oziroma bivalnike),
- nastanitev prebivalstva,
- oskrbo z najnужnejšimi življenjskimi potrebščinami, torej s pitno vodo, hrano, obleko, električno energijo, nujno zdravstveno oskrbo, psihološko pomočjo, obveščanjem in izobraževanjem šoloobveznih otrok (štab CZ bi organiziral razdeljevanje humanitarne pomoči ob pomoči RKS - OZ Koper-občinska organizacija Ankaran, Župnijska Karitas Ankaran, ZSKKS Steg Ankaran),
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči (člani štaba CZ občine Ankaran skupaj s prostovoljci skrbijo za nadzor preskrbe preko evidenc, ki jih bodo vodili tako, da bodo vsi upravičenci dobili vse potrebno. Štab CZ občine bo koordiniral različne humanitarne organizacije in onemogočil nepravilno razdeljevanje pomoči).

Organi občinske uprave opravljajo naloge glede nastanitve in oskrbe glede na svoje delovno področje oziroma svoje pristojnosti.

V kolikor občinske kapacitete ne zadoščajo, se Občina Ankaran poveže s sosednjimi občinami. Če tudi v sosednjih občinah kapacitete ne zadoščajo, Občina Ankaran zaprosi za pomoč štab CZ za Obalno regijo, ki vodi koordinacijo pomoči s sosednjimi regijami oziroma prošnjo za pomoč posreduje na državo.

Sprejem in oskrbo ogroženih prebivalcev organizira Občina Ankaran, izvajajo pa jo občinske javne službe in organizacije za socialno skrbstvo, otroško varstvo, šolstvo, varstvo invalidov, zdravstveno varstvo (Zdravstveni dom Koper, Center za socialno delo Južna Primorska, enota Koper, Splošna bolnišnica Izola, vrtci, osnovne šole). Pri izvajanju tega ukrepa sodelujejo tudi prostovoljne in humanitarne organizacije (RKS - OZ Koper, Župnijska Karitas Ankaran, ZSKKS Steg Ankaran 1).

Štab CZ občine Ankaran organizira svoje delo na osnovni lokaciji v stavbi Občine Ankaran, Železniška cesta 1, 6280 Ankaran. Če delo na tej lokaciji zaradi poškodovanosti objekta, poškodovanih komunikacij ali zaradi drugih razlogov ni mogoče, se štab preseli na rezervno lokacijo v občinske prostore na Lazaretu 4, 6280 Ankaran.

V občini Ankaran so za sprejem in oskrbo ogroženih prebivalcev zadolžene naslednje institucije ter organizacije:

- oskrbo s pitno vodo zagotavlja JZ GB Koper, PGD Hrvatini in po potrebi ostala PGD iz sestave Obalne gasilske zveze Koper, Javno podjetje Komunala Marjetica d.o.o., Rižanski vodovod Koper d.o.o.-s.r.l.,
- zdravstveno oskrbo ter nujno medicinsko pomoč zagotavlja- Zdravstveni dom Koper, Splošna bolnišnica Izola,
- psihološko pomoč- Center za socialno delo Južna Primorska - enota Koper,
- oskrba prebivalcev na domu – štab CZ občine Ankaran, OŠV Ankaran in Mercator d.d, Market Ankaran,
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči (oblačila, hrana, pitna voda in ostala oprema) pa RKS - OZ Koper-občinska organizacija Ankaran, Župnijska Karitas Ankaran, ZSKKS Steg Ankaran

1.

Poveljnik CZ občine Ankaran poroča o nastanitvi in oskrbi ogroženega prebivalstva poveljniku CZ za Obalno regijo oziroma njegovemu namestniku.

P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitve zasilnih prebivališč (rs/regije/občine)
P-22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
P-25	Pregled človekoljubnih organizacij
D-11	Začasni ukrep Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev – priporočilo

4.1.5 Zaščita naravne in kulturne dediščine

Zaščita kulturne dediščine obsega priprave in izvajanje ukrepov za zmanjšanje nevarnosti ter preprečevanje škodljivih vplivov nesreče zrakoplova na kulturno dediščino.

Lastniki in uporabniki kulturne dediščine v občini Ankaran so: Republika Slovenija, Občina Ankaran in zasebni lastniki.

Ukrepe reševanja kulturne dediščine ob nesreči zrakoplova izvajajo lastniki in uporabniki oziroma upravljavci kulturne dediščine (Zavod za varstvo kulturne dediščine (ZVKDS, OE Piran). Pri tem jim pomagajo pristojne strokovne ustanove, Občina Ankaran in država. Neposredno po nesreči mora pristojna javna služba Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS) pridobiti podatke glede stanja kulturne dediščine, ki je bila ob nesreči zrakoplova poškodovana ter v sodelovanju z lastniki in upravljavci dediščine tudi dokumentirati poškodbe. V nadaljevanju se pristojni konservator odloči glede takojšnjih zaščitnih ukrepov, ki so potrebni, da ne bi prišlo še do dodatne škode ali uničenja kulturne dediščine. Nujne zaščitne ukrepe po navodilih pristojnega konservatorja izvedejo lastniki ali upravljavci dediščine. Če lastnik ali upravljavec ne zmore sam izvesti nujnih zaščitnih ukrepov, pri tem lahko sodelujejo tudi sile za zaščito in reševanje (pripadniki CZ, gasilske enote...).

Podatki, pomembni za zaščito in reševanje kulturne dediščine ob nesreči zrakoplova, so dostopni za pregledovanje na spletni strani ministrstva. Podatki iz registra so javni in so dostopni tudi za prevzem ter uporabo.

Ministrstvo, pristojno za kulturo, vodi register nepremične kulturne dediščine, ki je osrednja zbirka podatkov o tej dediščini na območju Republike Slovenije. Dostopen je na spletni strani <http://rkd.situla.org>. Register obsega tri medsebojno povezane dele, ki vsebujejo osnovne varstvene in predstavitvene podatke o premični, nepremični in živi dediščini. V register se vpisujejo vse enote nepremične kulturne dediščine, ne glede na zvrst (tip), obseg, lastništvo ali varstveni status enote.

Kulturna dediščina se identificira na osnovi predhodno posredovanih podatkov o kulturni dediščini, ki jih pripravljajo strokovne javne službe. S podatki o kulturni dediščini in njeni ogroženosti morajo občine in enote CZ ter sile za ZRP predhodno razpolagati. Ob nesreči zrakoplova, v kateri bi bila kulturna dediščina poškodovana, se izvajajo naslednje naloge:

- zbiranje in obdelava podatkov o poškodovani kulturni dediščini,
- odločanje o takojšnjih zaščitnih ukrepih,
- izvajanje takojšnjih varnostnih del (evakuacija, varovanje, ...),
- izdelava ocene škode na kulturni dediščini in
- izdelava programa sanacije in obnove nepremične kulturne dediščine, programa restavratorskih in konservatorskih posegov za sanacijo arhivskega in dokumentarnega gradiva, programa sanacije in restavracije premične kulturne dediščine.

Na območju občine Ankaran so tudi objekti kulturne dediščine, ki bi bili ob nesreči zrakoplova lahko ogroženi. V primeru poškodbe kulturne dediščine z območja RS, je potrebna čim hitrejša zaščita in nadaljnja preprečitev poškodb kulturne dediščine.

P - 31	Pregled kulturne dediščine

4. 2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči

Ob nesreči zrakoplova se izvajajo naslednje naloge ZRP:

- po potrebi iskanje pogrešanih oseb,
- gašenje in reševanje ob požarih,
- prva pomoč in NMP,
- reševanje na težko dostopnem predelu ali na naseljenem območju,
- reševanje na vodi in iz vode,
- pomoč ogroženim in prizadetim prebivalcem,
- zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob nesreči.

Posebno pozornost pri opravljanju nalog ZRP je treba posvetiti invalidom in ranljivim skupinam (otroci, starejši, nosečnice in drugi).

4.2.1 Iskanje pogrešanih oseb ob nesreči zrakoplova

Iskanje pogrešanih oseb ob nesreči zrakoplova vodi Policija, sodelujejo pa lahko tudi sile ZRP v občini Ankaran:

- PGD Hrvatini ter po potrebi ostale enote v OGZ Koper,
- v pomoč pa so jim lahko tudi: Steg Ankaran 1 in prostovoljci CZ občine Ankaran.

Delovanje sil za ZRP ob nesrečah zrakoplova večjega obsega v skladu z načelom postopnosti uporabe sil za ZRP v občini Ankaran usklajuje poveljnik CZ občine Ankaran v sodelovanju s poveljnikom CZ za Obalno regijo. Glede na oceno posledic nesreče poveljnik CZ občine Ankaran odloča o obsegu in vrsti sil za ZRP, ki jih bo vključil.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov

4.2.2 Gašenje in reševanje ob požarih

Naloge gašenja in reševanja v primeru nesreče zrakoplova izvajajo JZ GB Koper, PGD Hrvatini ter skladno z razvojem dogodkov tudi ostale enote OGZ Koper in sicer:

- gašenje požarov in reševanje ob požarih in eksplozijah,
- reševanje ukleščenih in blokiranih potnikov,
- pomoč pri prenosu ponesrečencev s kraja nesreče in s težje dostopnih predelov,
- pomoč pri pripravi ponesrečenih za prevoz,
- druge splošne reševalne naloge.

Za gašenje in reševanje na težko dostopnem terenu se za prevoze sil oziroma sredstev za reševanje (reševalci, gasilci in druga intervencijska vozila) do kraja nesreče lahko uporabijo helikopterji Policije ali Slovenske vojske.

V primeru požara, ki nastane ob padcu zrakoplova, ReCO Koper že v začetni fazi obvesti JZ GB Koper, PGD Hrvatini, po potrebi pa tudi ostale enote OGZ Koper, saj se pri Operativnih taktičnih postopkih tovrstnih nesreč potrebuje čim večje število gasilcev že v začetni fazi.

Organiziranje in vodenje gasilskih enot vodijo in usmerjajo vodje gasilskih intervencij. Po opravljenih aktivnostih gasilske enote preventivno spremljajo stanje požarne ogroženosti.

Vodja intervencije sil za ZRP mora pri izvajanju nalog gašenja in reševanja ob požarih, kakor tudi pri ostalih zaščitnih ukrepih in nalogah ob nesreči vojaškega zrakoplova reševalce opozoriti na možnost prevoza streliva in sprožitve katapultnega sedeža.

V kolikor bi potrebovali pomoč v tehniki pri reševanju iz visokih stavb se aktivira JZ GB Koper z avtolestvijo in njihovo posebno enoto za reševanje iz globin in višin.

Pri gašenju in reševanju ob požarih se upošteva Operativni gasilski načrt občine Ankaran.

P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P-13	Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb
P-14	Pregled avtomobilskih cistern za prevoz vode

4.2.3 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč

Ranjenim in poškodovanim ob nesreči zrakoplova na kraju nesreče pomagajo službe NMP, ki prve pridejo na kraj nesreče. Službam NMP pomagajo gasilci in druge ekipe sil za ZRP, ki prenesejo poškodovane do mesta za zdravstveno oskrbo (MZO), ki naj bo na območju, od koder je mogoč nadaljnji prevoz do zdravstvene oskrbe.

V okviru prve pomoči in nujne medicinske pomoči se v MZO izvajajo:

- najnujnejša zdravstvena oskrba, triaža in priprava preživelih za prevoz v zdravstvene ustanove,
- prva psihološka pomoč,
- registracija udeležencev v nesreči in identifikacija oseb,
- komunikacije (povezava z informacijskim centrom, če je vzpostavljen).

Ukrepanje na bolnišnični ravni temelji na pripravljenem načrtu delovanja bolnišnice ob množični nesreči, ki je del načrta dejavnosti Ministrstva za zdravje ter Načrta ukrepanja ob množičnih nesrečah na območju slovenske Istre.

Ukrepi so prilagojeni organizaciji in prostoru posamezne bolnišnice ter obsegajo:

- aktiviranje in vodenje bolnišnice ob množičnih nesrečah,
- sprejem in registracijo pacientov,
- triažo in reorganizacijo bolnišnice ter prostorov (primarno in bolnišnično oskrbo pacientov),
- tehnično, materialno in logistično podporo,
- sodelovanje z mediji in zagotavljanje varnosti.

Če se nesreča zgodi na morju ali težje dostopnem terenu, pomagajo tudi potapljači, gasilci in druge ekipe sil za zaščito, reševanje in pomoč (PGD Hrvatini, JZ GB Koper ter po potrebi ostala društva iz OGZ Koper), prenesti poškodovane do mesta za zdravstveno oskrbo (MZO), ki naj bo na območju, od koder je možen helikopterski prevoz.

Reševanje ob letalski nesreči, v kateri so prisotne zdravju škodljive oz. strupene kemikalije, zahteva poseben protokol, ki je bil sprejet leta 2019. V ta namen so bile izdane Smernice za ukrepanje v KBRJ-nesrečah in so dostopne na spletni strani ministrstva, pristojnega za zdravje.

Kadar je potreben prenos poškodovanih z vroče cone na prostor za dekontaminacijo ali prostor za zdravstveno oskrbo, jih lahko prenašajo samo ustrezno usposobljene in opremljene ekipe.

Iz MZO se prevažajo ponesrečenci do zdravstvenih postaj in Splošne bolnišnice Izola, po potrebi tudi do Ortopedske bolnišnice Valdoltra oziroma tudi druge zdravstvene ustanove.

Zbiranje trupel opravljajo reševalne enote in pogrebne službe. Pred prevozom je potrebno vsa trupla in njihovo lastnino evidentirati. Ko so žrtve identificirane, se o smrti obvesti svojce in sproti javnost obvešča o številu smrtnih žrtev. V občini Ankaran pogrebno službo praviloma zagotavlja Marjetica Koper, d. o. o.-s. r. l.

Ob nesreči zrakoplova večjega obsega, ko je več deset mrtvih ali so trupla neprepoznavna, se poleg rednih služb, ki opravljajo identifikacijo mrtvih, aktivira tudi enota za identifikacijo mrtvih pri Inštitutu za sodno medicino pri Medicinski fakulteti.

ZD Koper in Splošna bolnišnica Izola ter Ortopedska bolnišnica Valdoltra v načrtu zaščite in reševanja ob množičnih nesrečah opredelijo potek prijave poškodb oziroma bolezni, razdelajo napotitev v zdravstveno ustanovo, razdelajo in organizirajo potek zdravniških pregledov, triaže in specialistične pomoči, usmerjajo higiensko proti-epidemične ukrepe in zagotavljajo oskrbo z zdravili, sanitetnim materialom in opremo.

P-26	Pregled centrov za socialno delo
P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P-28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
D – 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči

4.2.4 Reševanje na težko dostopnem predelu ali na naseljenem območju

Ob nesreči zrakoplova na težko dostopnem terenu ali ob strmoglavljenju zrakoplova na naselje se za izvidovanje ponesrečenih aktivirajo naslednje sile za zaščito, reševanje in pomoč:

- JZ GB Koper in PGD Hrvatini ter glede na potrebe in razvoj dogodkov ostala društva iz OGZ Koper,
- ustrezne gospodarske družbe s področja gradbeništva, ki imajo potrebne tehnične in druge zmogljivosti. V občini Ankaran je to Javno podjetje Marjetica Koper, Cestno podjetje Koper d.d. (CPK) ter Dvigi, premiki in prevozi Toškan d.o.o. Skladno s potrebami in razpoložljivostjo se lahko najame tudi ostala gradbena podjetja.
- enota za reševanje z reševalnimi psi (Kinološko Društvo Obala (KD), Društvo za reševalne pse Burja (DRP)),
- prostovoljci (lovci...).

Ob nesreči zrakoplova na težko dostopnem terenu se lahko za prevoz opreme za tehnično reševanje uporabijo helikopterji Policije in SV.

Tehnično reševanje ob nesreči večjega obsega zajema:

- iskanje zasutih ljudi,
- reševanje ljudi in premoženja iz ogroženih ter poškodovanih objektov,
- odstranitev ovir na cestah, urejanje zasilnih poti in prehodov ter pomoč pri popravilu komunalne infrastrukture in odpravljanju drugih nujnih posledic ob nesreči zrakoplova,

- urejanje lokacij za začasno nastanitev ogroženih prebivalcev.

Vodja intervencije organizira reševanje ponesrečenih iz poškodovanega zrakoplova, umik ranjenih, preživelih in mrtvih s kraja nesreče ter iskanje utopljenцев oziroma pogrešanih. Intervencija se konča, ko ni več neposredne nevarnosti za življenje in zdravje ljudi.

Delovanje organov, enot in služb ter drugih sil za ZRP v skladu z načelom postopnosti vodi, usmerja in usklajuje poveljnik CZ občine Ankaran in štab CZ občine Ankaran.

Pri izvajanju navedenih nalog je prepovedano:

- dotikati se in premikati razbitine, ruševine ter druge vsebine zrakoplova brez predhodnega dovoljenja komisije za preiskovanje letalske nesreče in ustreznega dokumentiranja in
- spreminjati kraj nesreče in brisati sledi nesreče.

Gasilske enote sodelujejo pri različnih oblikah reševanja iz ruševin:

- reševanje ukleščenih in blokiranih potnikov,
- pomoč pri prenosu ponesrečencev s kraja nesreče in s težje dostopnih predelov,
- pomoč pri pripravi ponesrečenih za prevoz in
- druge splošne reševalne naloge.

P-10	Pregled gradbenih organizacij

4.2.5 Reševanje na vodi in iz vode

Izvajanje iskanja in reševanja oseb, ponesrečenih v vodi ali na vodi, ter sodelovanje pri reševalnih akcijah v primeru letalskih nesreč, ki vključujejo padec zrakoplova v morje, spada v pristojnost državnih organov.

Občina Ankaran pri tem procesu opravlja podporno vlogo, zagotavljajoč pomoč v skladu s svojimi zmoglostmi in odgovornostmi.

4.2.6 Pomoč ogroženim in prizadetim prebivalcem

Ob obsežnejši nesreči zrakoplova, ki se zgodi na območju občine Ankaran, Občina Ankaran v sodelovanju z zdravstveno službo, policijo, socialno službo, duhovniki in drugimi organi po potrebi organizira informacijski center, če je v nesreči zrakoplova umrlo ali se teže poškodovalo 12 ali več oseb. Informacijski center mora preko sredstev javnega obveščanja v čim krajšem času po nesreči objaviti telefonsko številko na kateri lahko prebivalci na prizadetem območju dobijo informacije o posledicah nesreče.

Naloge informacijskega centra so:

- posredovanje informacij o posledicah nesreče in drugih razmerah ter dajanje napotkov občanom na prizadetem območju;
- zbiranje, obdelava in posredovanje vseh pomembnih informacij, ki so v neposredni povezavi z dogodkom (število mrtvih in poškodovanih pristojnim organom in institucijam ter svojcem žrtev in poškodovanih);
- nudenje psihološke in duhovne pomoči prizadetim in svojcem žrtev;
- sodelovanje z zdravstveno službo, policijo in socialno službo, duhovniki, letalskim prevoznikom, ministrstvom za promet in ministrstvom za notranje zadeve;
- nudenje pomoči pri oskrbi in nastanitvi nepoškodovanih in svojcev;
- nudenje pomoči preživelim pri vzpostavitvi stikov s svojci in druga dela in naloge.

Občinski informacijski center preko sredstev javnega obveščanja in na krajevno običajen način informira prebivalce o posledicah nesreče.

Psihološko pomoč ob nesreči zrakoplova preživelim nudijo predvsem psihologi, terapevti, duhovniki in tudi drugi strokovnjaki (CSD Južna Primorska, enota Koper, ZD Koper). Psihološko pomoč ob nesreči zrakoplova v okviru informacijskega centra organizira Občina Ankaran v sodelovanju s strokovnimi službami oziroma strokovnjaki (psihologi, terapevti, duhovniki idr.).

Za potrebe psihološke pomoči po nesreči zrakoplova se za preživele že vnaprej pripravi material, kako naj si pomagajo in kje lahko dobijo strokovno pomoč, če jo potrebujejo. Prav tako naj bi bile v vse programe usposabljanj pripadnikov sil za ZRP vključene vsebine prve psihološke pomoči.

Ob nesreči zrakoplova, ko je veliko število ljudi poškodovanih ali mrtvih, je potrebno zagotoviti tudi duhovno pomoč (Župnijska Karitas Ankaran), ki jo nudijo predstavniki verskih skupnosti, odvisno od verskega prepričanja ljudi, udeleženi v nesreči in drugih nevladnih organizacij, ki lahko svojo pomoč prizadetim nudijo z različnimi oblikami organiziranih dejavnosti, s katerimi pomagajo ljudem v njihovih najrazličnejših stiskah in potrebah.

4.2.7 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Ko so vzpostavljeni osnovni pogoji za življenje ob nesreči, so izpolnjeni pogoji za preklic odrejenih zaščitnih ukrepov.

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob nesreči zrakoplova obsega:

- nujno zdravstveno oskrbo ponesrečencev in odstranitev trupel,
- nastanitev in oskrbo ogroženih prebivalcev s pitno vodo, hrano, zdravili ter drugimi osnovnimi potrebščinami,
- zagotovitev nujnih prometnih povezav,
- zaščito kulturne dediščine.

Za izvajanje nalog na področju zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje so zadolženi Zdravstveni dom Koper, izvajalci javnih služb, Center za socialno delo Južna Primorska, enota Koper, pogodbeni izvajalci, Občina Ankaran in poveljnik CZ občine Ankaran. Humanitarno pomoč zagotavlja RKS OZ Koper-občinska organizacija Ankaran, Župnijska Karitas Ankaran in Center za socialno delo Južna Primorska - Enota Koper.

Delovanje infrastrukturnih objektov in naprav zagotavljajo naslednje javne službe:

- občinske ceste-Marjetica Koper, d. o. o.-s. r. l.
- vodovod (Rižanski vodovod) in kanalizacija- Marjetica Koper, d. o. o.-s. r. l.,
- elektro omrežje-Elektro Primorska,
- telekomunikacije-Telekom Slovenija,
- državne ceste- CPK d.d.

Pri zagotavljanju osnovnih pogojev za življenje se v izvajanje nalog aktivno vključujejo tudi prebivalci v svoji delovni in bivalni sredini ter izvajajo naloge po usmeritvah poveljnika CZ občine Ankaran.

Preskrbo z življenjskimi potrebščinami spremlja občinska uprava Občine Ankaran.

Sklep o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP v občini Ankaran sprejme poveljnik CZ občine Ankaran v soglasju z županom, na podlagi ocene, da so osnovni življenjski pogoji izpolnjeni in izvajanje ukrepov in nalog ZRP ni več potrebno izvajati.

5 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsega vse ukrepe, ki jih preživeli potniki in ogroženi prebivalci izvajajo za preprečevanje in ublažitev posledic nesreče zrakoplova za njihovo zdravje in življenje ter varnost svojega premoženja.

Z ukrepi, ki jih morajo izvesti potniki ob nesreči zrakoplova za zavarovanje svojih življenj in imetja je dolžan potnike seznaniti prevoznik.

V primeru nesreče potniškega letala, osebje v letalu, zagotovi vse potrebne ukrepe za zmanjšanje posledic nesreče in evakuacijo ter umik potnikov na varno. Letalske družbe morajo imeti na letalih predpisano opremo za osebno in vzajemno zaščito.

Z ukrepi, ki jih morajo izvesti občani v primeru nesreče zrakoplova za zavarovanje življenj in imetja (požar v okolju, širjenje nevarne snovi kot posledica verižne nesreče ipd.) je dolžna občane seznaniti Občina Ankaran.

Občina mora vsem prebivalcem v lokalni skupnosti vnaprej posredovati vsa potrebna navodila glede načina obveščanja ob nesreči, o vrsti ogrožanja in stopnjah nevarnosti, kot tudi o potrebnih zaščitnih ukrepih in njihovem izvajanju. Za organiziranje, razvijanje in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite je pristojna Občina Ankaran.

Občina Ankaran za dodatne informacije občanov objavi telefonsko številko informacijske pisarne, kjer bodo lahko občani dobili vse dodatne informacije (05 6653 000).

Obveščanje prebivalcev o posledicah in razmerah na prizadetem območju bo posredovano preko osrednjih in lokalnih medijev (Televizija Slovenija – vsi programi, Radio Slovenija – vsi programi, Slovenska tiskovna agencija (STA), Televizija Koper, Radio Koper, Radio Capris, Primorske novice, Spletna stran Občine Ankaran, FB stran Občine Ankaran) in na druge krajevno običajne načine.

V primeru nesreče zrakoplova večjega obsega, kjer je poleg občine Ankaran prizadetih še več drugih občin, se te aktivnosti izvajajo na ravni regije.

Občina Ankaran v okviru osebne in vzajemne zaščite v primeru nesreče zrakoplova v sodelovanju s prevoznikom predvsem pripravi opozorila in postopke ukrepanja za občane v primeru širjenja nevarnih snovi oziroma dimnih plinov proti naseljenemu območju, pripravi opozorila in postopke ukrepanja ob širjenju požara v naravnem okolju proti naseljenemu območju, pripravi opozorila in postopke ob padcu zrakoplova na naseljeno območje in pripravi postopke in opozorila kako bodo izvedeni ukrepi za preprečitev dostopa nepooblaščenim osebam na območje nesreče.

V primeru strmoglavljenju zrakoplova na območje občine Ankaran so za organiziranje ter usmerjanje osebne in vzajemne zaščite pristojni Občina Ankaran, službe za socialno varstvo oziroma pristojni organi in službe CZ občine. V to dejavnost se vključujejo tudi humanitarne dejavnosti in prostovoljci.

Osebna in vzajemna zaščita obsegata:

- obveščanje prebivalcev o posledicah in razmerah na prizadetem območju,
- usmerjanje osebne in vzajemne zaščite (dajanje navodil prebivalcem v občini Ankaran preko razglasnih mest in po sredstvih javnega obveščanja),
- organiziranje informacijskega centra,
- pomoč posebno ogroženim skupinam prebivalcev, ki jo izvajajo humanitarne organizacije in službe za socialno varstvo,
- spremljanje socialnih razmer na prizadetem območju, ki jih izvajajo službe za socialno varstvo.

Prebivalci morajo biti ozaveščeni in informirani o ukrepih oziroma pravilnem ravnanju ter ukrepanju ob nesreči zrakoplova.

Napotki za izvajanje osebne in vzajemne zaščite ter preventivni ukrepi in navodila za ravnanje ob nesreči, ki se lahko smiselno uporabijo tudi ob nesreči zrakoplova, so objavljeni na spletni strani gov.si [Napotki prebivalcem ob nesrečah](#).

D - 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči

6 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

6.1 Pomen pojmov

- **Javno letališče** je letališče, ki je namenjeno in odprto za zračni promet in javni zračni prevoz.
- **Kontroliran zračni prostor** je del zračnega prostora, določenih razsežnosti, v katerem je zagotovljena služba za vodenje zračnega prometa v obsegu, ki je opredeljen s klasifikacijo zračnega prostora.
- **Letališče** je določeno območje na kopnem ali v vodi (vključno z zgradbami, napeljavami in opremo), delno ali v celoti namenjeno za prihode in odhode zrakoplovov in za njihovo gibanje po tleh.
- **Nadzorovana cona letališča** (CTR – Control Zone) je določen kontroliran del zračnega prostora nad letališčem in okrog njega, namenjen varovanju letališkega prometa.
- **Zrakoplov v sili** je položaj zrakoplova, pri katerem so podane okoliščine, ki kažejo na to, da se je nesreča skoraj zgodila.
- **Mešano letališče** je vojaško letališče, na katerem je dovoljen tudi civilni zračni promet.
- **Nesreča** je po zakonu o letalstvu dogodek, povezan z obratovanjem zrakoplova, ki se zgodi tedaj, ko se ena ali več oseb oziroma stvari vkrcata v zrakoplov, s katerim se namerava opraviti let, do tedaj, ko se opravi izkrcanje in zaradi katerega je
  - ena ali več oseb smrtno ponesrečenih ali težje poškodovanih oziroma so stvari močno poškodovane ali uničene, kot posledica nahajanja v zrakoplovu, ali neposrednega stika z delom zrakoplova vključno z deli, ki so se oddvojili, ali izpostavljenosti reaktivnemu pišu, razen, če so poškodbe posledica naravnih vzrokov, če gre za samopoškodbe ali če poškodbe povzročijo druge osebe, ali so poškodovani slepi potniki, ki se skrivajo zunaj območij, ki so običajno namenjena potnikom in posadki,
  - na zrakoplovu nastala poškodba ali napaka na strukturi, ki negativno vpliva na strukturno moč, delovanje ali letalne karakteristike zrakoplova in bi zahtevalo večje popravilo ali zamenjavo poškodovanega dela, razen okvare ali poškodbe motorja, ki je omenjena samo nanj, njegov pokrov ali dodatke, ali okvare propelerja, konca krila, antene, zračnice, zavor, aerodinamičnih prehodov, manjše zareze ali vbodne luknje na površini zrakoplova,
  - zrakoplov izgubljen ali popolnoma nedostopen.
- **Nesreča** je po zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami dogodek ali vrsta dogodkov, povzročenih po nenadzorovanih naravnih in drugih silah, ki prizadenejo oziroma ogrozijo življenje ali zdravje ljudi, živali ter premoženje, povzročijo škodo na kulturni dediščini in okolju v takšnem obsegu, da je za njihov nadzor in obvladovanje potrebno uporabiti posebne ukrepe, sile in sredstva, ker ukrepi rednih dejavnosti, sile in sredstva ne zadostujejo.
- **Vzletišče** je določena kopenska ali vodna površina, ki je v celoti ali deloma namenjen za pristajanje, vzletanje ali gibanje zrakoplovov samo določenih vrst in kategorij.
- **Zračna pot** je kontroliran zračni prostor ali njegov del v obliki tridimenzionalnega koridorja, opremljen z radio navigacijskimi napravami.
- **Zračni promet** je gibanje zrakoplovov po zraku (let) in po letališčih ter vzletiščih.
- **Zračni prostor RS** obsega zračni prostor nad kopnim ter obalnim morjem in notranjimi vodami, ki so pod suverenostjo RS. Zračne poti v Sloveniji so glede na razvrstitev zračnega prostora v RS razdeljene v razrede C, D, E in G. Razredi C, D in E predstavljajo nadzorovani zračni prostor, zračni prostor razreda G pa je sloj prostega letenja, v katerem ni organizirane službe kontrole letenja.
- **Zrakoplov** je vsaka naprava, ki se lahko obdrži v atmosferi zaradi reakcije zraka, razen reakcije zraka na zemeljsko površino.

6.2 Razlaga okrajšav

CAA Javna agencija RS za civilno letalstvo

CPK Cestna baza Koper

CTR Control zone (nadzorovana cona)

CZ Civilna zaščita

DRP Društvo za reševalne pse Burja

EMS Evropska potresna lestvica

IATA Mednarodno združenje letalskih prevoznikov (International Air Transport Association)

ICAO Mednarodna organizacija civilnega letalstva (International Civil Aviation Organization)

JZ GB Koper -Javni zavod gasilska brigada Koper

KZPS Kontrola zračnega prometa Slovenije

LKZP Letališka kontrola zračnega prometa

MNZ Ministrstvo za notranje zadeve

MZZ Ministrstvo za zunanje zadeve

MZO Mesto za zdravstveno oskrbo

NMP Nujna medicinska pomoč

OKC PU Operativno komunikacijski center policijske uprave

OKZP Območna kontrola zračnega prometa

PGD Prostovoljno gasilsko društvo

PU Policijska uprava

ReCO Regijski center za obveščanje

RKB Radiološka, kemična in biološko zaščita

RKS Rdeči križ Slovenije

RKS-OZ Rdeči križ Slovenije – Območno združenje

RTV Radio televizija

SLKZP Služba letališke kontrole zračnega prometa

STA Slovenska tiskovna agencija

SV Slovenska vojska

TV Televizija

URSZR Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje

ZA-RE Radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja

ZVKDS Zavod za varstvo kulturne dediščine

ZD Zdravstveni dom

ZiR Zaščita in reševanje

ZRP Zaščita, reševanje in pomoč

7 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

7.1 Priloge

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P-5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZiR
P-10	Pregled gradbenih organizacij
P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P-13	Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb
P-14	Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode
P-18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
P-20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitve zasilnih prebivališč (rs/regije/občine)
P-22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano
P-23	Pregled lokacij načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
P-25	Pregled človekoljubnih organizacij
P-26	Pregled centrov za socialno delo
P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P-28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P-29	Pregled veterinarskih organizacij
P-31	Pregled kulturne dediščine
P-33	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode

7.2 Dodatki

D – 1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta ZiR
D – 2	Načrt občine za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ in Štaba CZ
D – 4	Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči
D – 5	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskega centra
D – 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
D – 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
D – 8	Navodilo za obveščanje ob nesreči
D – 12	Vzorec obrazca za spremljanje materialne in finančne pomoči
D – 13	Vzorec obrazca za povrnitev stroškov občinam ob nesreči
D – 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP
D – 15	Vzorec delovnega naloga
D – 16	Vzorec zapisnika o poškodovanosti gradbenih objektov in infrastrukture
D – 19	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči
D – 20	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP